

За удосконалення методів діагностики і лікування опіків професор В.Д. Братусь у 1981 році удостоєний Державної премії України в галузі науки і техніки. За монографію “На пути к антисептике и обезболиванию в хирургии” (1984) одержав першу премію на Всесвітньому конкурсі товариства “Знання” у Москві.

У 1970 році професора В.Д. Братуся обрано членом-кореспондентом АН України, а у 1990 році – членом-кореспондентом АМН України. За ці роки його клініка розширилася до 180 ліжок, збудовано ще один корпус із аудиторією для студентів, лабораторіями та приміщенням для практичних занять зі студентами. Були створені умови для госпіталізації у клініку пацієнтів із різноманітними хірургічними нозологіями, що значно покращило викладання. Розширено діапазон хірургічних втручань, зокрема у пацієнтів із абдомінальною патологією. Це також дало можливість урізноманітнити наукові дослідження. Ще раніше в клініці було створено відділення для лікування опіків, яке згодом стало республіканським центром для хворих із цією патологією.

Із 1981 року на базі клініки офіційно створено Київський міський центр для лікування хворих із гострими шлунково-кишковими кровотечами. З цієї проблеми автором опубліковано понад 60 наукових праць, у тому числі чотири монографії. Зосередження наукових сил на певній важливій проблемі завжди сприяло удосконаленню діагностичної і лікувальної роботи, поглибленню рівня досліджень і покращенню навчання студентів. Функціонування центру шлунково-кишкових кровотеч майже відразу зменшило післяопераційну летальність утричі порівняно з даними як вітчизняних, так і зарубіжних авторів. Центр став місцем для стажування хірургів не тільки з України, але й з інших країн СНД та світу. Із 1976 року клініка професора В.Д. Братуся є піонером застосування органозберігаючих операцій на шлунку на основі ваготомії. До 2006 року виконано понад 5,5 тисячі операцій ваготомії у різних модифікаціях для лікування пацієнтів із ускладненими пілородуоденальними виразками. З проблеми гострих шлункових кровотеч є понад 80 публікацій, з яких 12 – у іноземних журналах, захищено 1 докторську і 11 кандидатські дисертації.

Досліджуючи проблеми хірургічної ендокринології, колектив під керівництвом В.Д. Братуся опублікував понад 38 наукових праць, захищено одну докторську і чотири кандидатські дисертації.

Багато уваги В.Д. Братусь приділяє організації навчання студентів, забезпеченню його сучасними навчальними посібниками. На кафедрі створено три навчальні кінофільми, які щороку демонструються студентам.

З історії та організації вищої медичної освіти та охорони здоров'я України автор опублікував понад 120 робіт, у тому числі дві монографії.

Професор В.Д. Братусь був також відомим державним діячем. Він обирався депутатом Верховної Ради України трьох скликань (1953 – 1973 рр.). Був делегатом XII сесії Організації Об'єднаних Націй і доповідачем на Генеральній Асамблеї ООН про створення Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я (ВООЗ) (1959 р.). Упродовж 30 років на громадських засадах був Президентом медичної сесії Всесоюзного Товариства Дружби і Культурних зв'язків із зарубіжними країнами.

У 2006 році Указом Президента України професор В.Д. Братусь був нагороджений Орденом Ярослава Мудрого V ступеня.

Вся медична спільнота та хірурги України, численні учні та друзі глибоко сумують із приводу смерті Василя Дмитровича. Найкращим пам'ятником великому Громадянину, який жив разом із нами, буде наша пам'ять, творчість, наслідування і продовження справи його життя.

Асоціація хірургів Закарпаття

ЛЮДМИЛА АНДРІЙВНА МИНАЙЛЕНКО

22 вересня 2008 року на 87 році життя померла пенсіонер – асистент кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету Ужгородського національного університету Людмила Андріївна Минайленко, чесна і порядна людина. Нелегкий життєвий шлях випав на долю цієї доброї, душевної людини, чуйного лікаря і чудового педагога.

Людмила Андріївна Минайленко народилася 24 червня 1922 року в м. Кинешмі Івановської області Російської Федерації в сім'ї службовців, потім сім'я проживала в Московській області, де Людмила навчалася в школі. Закінчила тільки дев'ять класів, бо почалася Велика Вітчизняна війна, яка змінила долі багатьох людей, зокрема ще юної Людмили. Її направили на роботу на військовий завод, стала токарем і майже цілодобово виготовляла міни для фронту. Потім її направили у військовий госпіталь санітаркою. Госпіталь поступово просувався з фронтом на Захід, минали місяці і роки важкої роботи – догляд за хворими та пораненими. Людмила Андріївна завжди приходила на допомогу, робила все, що було в її силах. Тут, на фронті, і зародилася мрія стати лікарем, допомагати людям у важку хвилину.

У 1944 році польовий госпіталь передислокувався в Закарпаття, до Мукачева, де вона продовжувала службу санітаркою в хірургічному відділенні. В 1945 році Людмилу Андріївну переводять у Мукачівський військовий госпіталь ПВ МВД ЗКО санітаркою хірургічного відділення.

За відмінну роботу в 1949 році Людмилу Андріївну направляють на навчання в Хустське медичне училище, яке вона закінчила з відзнакою в 1951 році. За направленням працювала медсестрою в Ужгородському пологовому будинку. У вечірній школі здобула середню освіту.

І ось збувається давня мрія Людмили Андріївни: в 1952 році вона вступає на медичний факультет Ужгородського державного університету, який закінчує в 1958 році. Так минали важкі, але приємні роки навчання, у вихідні працювала медичною сестрою, щоби допомогти собі матеріально. Після отримання диплому працювала лікарем в санаторії "Синяк", що біля Мукачева, потім – на Ужгородській станції переливання крові. В 1968 році професор Бут Н.І. запросив Людмилу Андріївну на викладацьку роботу на кафедру анатомії людини медичного факультету Ужгородського державного університету. На цій посаді вона працювала 16 років, до виходу на пенсію. Упродовж цього часу Людмила Андріївна була наставником студентів. Вона по-материнськи доброзичливо ставилася до своїх вихованців, вболівала за них, тому студенти любили та поважали її.

Людмила Андріївна багато сил та уваги приділяла своїй сім'ї – сину Ігорю та вже дорослому внукові Андрію. Вона підтримувала зв'язки з колегами медичного факультету та університету, часто відвідувала кафедру, цікавилася її життям. Дуже емоційно, з душевною теплотою проходили зустрічі з ветеранами-побратимами Великої Вітчизняної війни. До останніх років життя Людмила Андріївна була дуже активною, бадьорою, завжди духовно підтримувала людей, любила природу, із задоволенням працювала та відпочивала на своєму городі.

Колектив кафедри анатомії людини та гістології завжди буде пам'ятати дорогу нам колегу – Людмилу Андріївну Минайленко, цю чуйну і добру людину. Вічна їй пам'ять.

ГАННА ІВАНІВНА БРОВДІЙ-ПОПОВИЧ

24 серпня 2008 року на 78 році життя після тривалої хвороби померла пенсіонер – старший лаборант кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету Ужгородського національного університету Ганна Іванівна Бровдій-Попович, перестало битися серце цієї доброї і порядної людини.

Ганна Іванівна народилася 17 травня 1931 року в м. Ужгород в інтелігентній родині відомого вчителя гімназії. Дитячі роки проходили у важкій історичний період 30-40-х років ХХ століття – лихоліття Другої світової війни. Але змалку батьки прищепили Ганні любов до книги і рідного краю.

Нелегкий життєвий шлях випав на долю цієї доброї, душевної, чуйної і працювитої людини. З ранніх літ була привчена до праці, у всьому допомагала батькам, братам і сестрам. Училася в гімназії, а у 1949 році закінчила Ужгородську середню школу №2 і вступила на біологічний факультет Ужгородського державного університету. Після його закінчення, у 1954 році, працювала два роки вчителем біології. У 1956 році Ганну Іванівну запросили на посаду старшого лаборанта кафедри анатомії людини медичного факультету

нашого університету, де працювала до виходу на пенсію у 2001 році.

В цей час кафедра проходила період становлення і розбудови. Тому важка праця випала на долю молодій Ганні Іванівни – виготовлення та забезпечення анатомічними препаратами навчального процесу. Допомогала професорові Буту Н.І. у створенні анатомічного музею.

Ганна Іванівна дуже любила студентів, завжди по-материнськи ставилася до них, вболівала, підтримувала та підбадьорювала їх. Тому студенти любили і поважали її. 45 років бездоганної праці на нашій кафедрі – це довгий трудовий шлях порядної і чесною людиною. Тому тисячі колишніх студентів та колеги по роботі завжди згадують Ганну Іванівну добрим словом.

Ганна Іванівна багато сил та уваги приділяла своїй сім'ї. Виховала двох синів – Юрія та Андрія. Безмежно любила своїх двох онуків.

Колектив кафедри анатомії людини та гістології глибоко сумує з приводу смерті колеги, дорогої Ганни Іванівни Бровдій-Попович. Світла пам'ять про Ганну Іванівну – чесну, порядну і добру людину назавжди залишиться в наших серцях. Вічна їй пам'ять.

*Колектив кафедри анатомії людини та гістології
медичного факультету УжНУ*